

**Lekebergs
kommun**

Datum:
(2024-02-07)

Ansvarig för revidering:
(Socialnämnden)

Fastställd av:
(Socialnämnden)

Ansvarig tjänsteperson:
(Förvaltningschef
socialförvaltningen)

Diarienummer:
(SON 24-18)

ANDTS-handlingsplan 2024–2026

Alkohol, narkotika, dopning, tobaks- och
nikotinprodukter samt spel om pengar

Policy
Program
>Plan
Riktlinje
Regler

Innehållsförteckning

Inledning	3
Prevention	3
ANDTS-mål i Lekebergs kommun	3
Syfte	4
Mål	4
Prioriteringar	4
Aktiviteter	4
<i>Organisatorisk struktur</i>	<i>5</i>
<i>Kunskap</i>	<i>5</i>
Utvärdering	6

Inledning

Arbetet med att förebygga problem som orsakas av alkohol, narkotika, dopning, tobaks- och nikotinprodukter eller spel om pengar (ANDTS) behöver vara långsiktigt, utgå från behov och kunskap samt ha en bred ansats för att vara framgångsrikt. För att arbetet ska vara effektivt behöver arbetet även vara strukturerat och genomsyras av samverkna. Allt förebyggande arbete ska genomsyras av ett jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv samt ett barnrättsperspektiv.

Handlingsplanen utgår från ANDTS-politiskt program för Lekebergs kommun 2024–2026 samt hållbarhetsprogram för Lekebergs kommun. Handlingsplanen innehåller konkreta aktiviteter som ska genomföras under 2024–2026. Handlingsplanen riktas till invånare och anställda i Lekebergs kommun.

Preventionsnivåer

Folkhälsomyndigheten (2021) beskriver de tre olika typer av preventionsnivåer enligt följande.

- En **universell insats** riktar sig till en hel population, till exempel befolkningen i stort eller en hel skola
- En **selektiv insats** riktar sig till vissa grupper som har större risk att utveckla problem
- En **indikerad insats** riktar sig till personer som har hög risk för att utveckla problem

ANDTS-mål i Lekebergs kommun

Följande mål är antagna i ANDTS-politiskt program för Lekebergs kommun 2024–2026.

1. Tillgång till alkohol, narkotika, dopningsmedel, och tobaks- och nikotinprodukter samt skadeverkningar av spel om pengar ska minska.
2. Barn och unga ska skyddas mot skadliga effekter orsakade av alkohol, narkotika, dopning, tobaks- och nikotinprodukter och spel om pengar.
3. Antalet barn och unga som börjar använda narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter eller debuterar tidigt med alkohol och spel om pengar ska minska.
4. Antalet personer som utvecklar skadligt bruk, missbruk eller beroende av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter och spel om pengar ska minska.
5. Personer med skadligt bruk, eller beroende ska utifrån sina förutsättningar och behov ha tillgång till vård och stöd av god kvalitet.
6. Antalet personer som dör och skadas på grund av sitt eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter eller spel om pengar ska minska.

Syfte

Handlingsplanen syftar till att Lekebergs kommun ska bidra till ett aktivt arbete kring alkohol, narkotika, dopning, tobaks- och nikotinprodukter samt spel om pengar.

Mål

Målet med ANDTS-handlingsplanen är att genom föreslagna aktiviteter bidra till måluppfyllelse av det ANDTS-politiska programmet för Lekebergs kommun 2024–2026.

Prioriteringar

Lekebergs kommun har utifrån det ANDTS-politiska programmet för Lekebergs kommun 2024–2026 formulerat följande prioriteringar för ANDTS-arbetet under 2024–2026.

1. Bibehålla god organisatorisk struktur för externt och internt ANDTS-arbete.
2. Upprätta en fungerande lokal samverkan och samordning mellan ANDTS-förebyggande, trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete.
3. Öka kunskap om ANDTS hos förtroendevalda, chefer, medarbetare och invånare (med fokus på barn och unga).

Aktiviteter

Aktiviteterna genomförs löpande under åren 2024–2026. För att arbeta med prioriteringarna ska följande aktiviteter genomföras.

Organisatorisk struktur

Nedan presenteras aktiviteter gällande att bibehålla en god organisatorisk struktur för ANDTS-arbetet med fokus på intern och extern samverkan.

Aktivitet	Ansvarig
Arbeta vidare med den organisatoriska strukturen genom arbetsgrupp och styrgrupp för ANDTS-frågor.	Förvaltningsövergripande ANDTS-arbetsgrupp och styrgrupp.
Delta i nätverk på länsdelsnivå och regional nivå.	Kommunens ANDTS-samordnare samt representant Sydnärkes folkhälsoteam

Lokal samverkan och samordning

Nedan presenteras aktiviteter för att upprätta en fungerande lokal samverkan och samordning mellan ANDTS-förebyggande, trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete.

Aktivitet	Ansvarig
Brottsförebyggande rådet ska inkludera ANDTS-frågor samt representant från ANDTS-arbetsgrupp deltar.	Säkerhetsstrateg Sydnärkes folkhälsoteam
ANDTS-frågor ska vara en aktiv del av det brottsförebyggande arbetet.	Säkerhetsstrateg
Framtagandet av en kommunövergripande lägesbild kring brottsförebyggande arbete ska inkludera ANDTS.	Säkerhetsstrateg Sydnärkes folkhälsoteam

Kunskap

Nedan presenteras aktiviteter gällande att öka kunskap om ANDTS hos förtroendevalda, chefer, medarbetare och invånare (med fokus på barn och unga).

Aktivitet	Ansvarig
Sprida kunskap om cannabis till barn och unga, vårdnadshavare och personal som möter barn och unga.	Förvaltningsövergripande ANDTS-arbetsgrupp och styrgrupp.

Sprida kunskap om skadeverkningar av alkohol till personal som möter äldre.	Förvaltningsövergripande ANDTS-arbetsgrupp och styrgrupp.
Informera om hjälpinsatser och bemötande vid alkoholintag.	
Sprida kunskap kring tobaks- och nikotinprodukter till barn och unga, vårdnadshavare samt personal som möter barn och unga.	Förvaltningsövergripande ANDTS-arbetsgrupp och styrgrupp.
Utbildningar kring ANDTS till förtroendevalda och tjänstepersoner.	ANDTS-arbetsgrupp tar fram utbildning, därefter ansvarar alla för att genomföra det.

Utvärdering

Socialnämnden ansvarar för att utvärdera handlingsplanen. Utvärderingsrapport presenteras för kommunstyrelsen i slutet av 2026.